

Právní regulace zahraničně obchodních vztahů ČR

- aspekt **veřejnoprávní**
 - obchod uvnitř EU (intrakomunitární)
 - obchod s nečlenskými státy
- aspekt **soukromoprávní**
- stav **před vstupem** do EU
- stav **po vstupu** do EU
 - uvnitř EU
 - navenek

Veřejnoprávní úprava intrakomunitárního trhu

- řídí se **prámem EU**
- **společný // jednotný vnitřní trh**
- terminologie („dovoz“ = akvizice, „vývoz“ = transakce)
- pojem **zboží**
 - hodnota, předmět transakce
 - dovoz z nečlenských států
- uplatnění práva EU

Odbourání překážek volného pohybu zboží v EU

- **tarifní** (zrušení vnitřních cel a dávek)
- **daňové** (zákaz daňové diskriminace)
- **netarifní (kvantitativní omezení a obdobná opatření)**
 - definice obdobných opatření, Dassonville atd.
 - „kupujte české zboží“
 - možné výjimky
- **další překážky (státní podpory, monopoly)**

Veřejnoprávní úprava obchodu s nečlenskými státy - 1

- **společná obchodní politika**
- **Evropská integrace prostřednictvím celní unie: celní unie je prvotní, od ní se odvíjí společná obchodní politika**
- **vnitřní a vnější aspekt celní unie**
- **celní unie**
 - pojem, zóna volného obchodu, stadia integrace
 - teritoriální rozsah

Veřejnoprávní úprava obchodu s nečlenskými státy – 1a

- **SPOLEČNÁ OBCHODNÍ POLITIKA EU:**
- Spočívá na celní politice a na společných obchodních pravidlech vzhledem k třetím zemím
- zásady: čl. 206 a n. SFEU
- cíle: harmonický rozvoj světového obchodu
- odstranění omezení mezinárodního obchodu (a co nekompetitivní země – protekcionismus - ?)
- snižování celních a jiných překážek (ochrana tuzemských výrobců - ?)
- přímé zahraniční investice (kam jdou zisky - ?)

Veřejnoprávní úprava obchodu s nečlenskými státy - 2

čl. 207 (býv. 133) - **základ (obsah) společné obchodní politiky - jednotné zásady:**

- úpravy celních sazeb
- uzavírání celních a obchodních dohod
- obchodní aspekty duševního vlastnictví
- přímé zahraniční investice
- sjednocování liberalizačních opatření
- vývozní politika
- opatření na ochranu obchodu (dovozu) - dumping, subvencování
- - pramen práva: nařízení - řádný legislativní postup

Veřejnoprávní úprava obchodu s nečlenskými státy – 3

- **výlučná pravomoc EU**
 - rozsah
 - zpětná delegace
- **co zahrnuje výlučná pravomoc věcně: stanovisko ESD**
 - Dohoda o zřízení WTO a GATT (zboží) – zcela
 - GATS (služby) a TRIPS (duševní vlastnictví: částečně)
 - služby v oblasti kulturní a audiovizuální (Francie)
 - dopravní služby: zvláštní režim
- **jednání o clech a obchodu v rámci WTO a ve vztahu k jednotlivým třetím státům**
- **Výbor 133 - koordinace postojů - 1x týdně**
- **WTO**

Vztah k WTO

- **Charakter WTO, členství EU a členských států EU**
- **Smlouvy WTO:**
 - **závazné pro EU a členské státy**
 - **přednost před sekundárním právem**
 - **není automaticky přímý účinek v právu EU**

Veřejnoprávní úprava obchodu s nečlenskými státy – 3a

- **Právní nástroje společné obchodní politiky:**
- **autonomní**
 - **nařízení, rozhodnutí, jiná opatření**
 - **věcně:**
 - **cla – celní tarif, celní kodex, závazky GATT, WTO**
 - **regulace dovozu a vývozu – jednotná pravidla**
- **smluvní (viz dále)**

Veřejnoprávní úprava obchodu s nečlenskými státy - 4

- **Autonomní x smluvní nástroje:** autonomní = akty sekundárního práva EU (nařízení), smluvní: mezinárodní dohody
- **AUTONOMNÍ NÁSTROJE SPOLEČNÉ OBCHODNÍ POLITIKY**
- C L A – Jednotný celní tarif, Celní kodex (procedura celního projednání – určení původu)
 - smluvní tarif = preference
- Ochranná opatření: společná
- Jednotná dovozní pravidla – otevřenost
- ochranná opatření obecná - zvýšení cel, kvóty (viz postup)
- - antidumpingová opatření: je-li cena exportu do EU nižší než cena aplikovaná za normální situace ve vyvážející zemi (!?)
- - protisubvenční opatření: výrobek je subvencován vyvážejícím státem (státní podpora)
- -- regulace vývozu

Smluvní nástroje společné obchodní politiky

- Uzavírání mezinárodních dohod: čl. 218, Rada rozhoduje QV, kromě služeb, obchodních aspektů duševního vlastnictví a přímých zahraničních investic (jednomyslně)
- ekonomicko-politické dělení světa – vazby EU navenek
- **Zóny preferenčního obchodu**
- **ESVO, EHP**
 - struktura, působnost – EHP = EU + ESVO - CH
 - legislativa EU
- **Evropské dohody o přidružení**
- - partnerství (býv. SSSR)
- - středozemí (Euro-med)
- - volný obchod s JAR
- - preferenční dohoda s Mexikem
- kontrolováno Výborem pro obchodní dohody WTO
- lze podle WTO
- Vztahy k RZ (banány)
- Švýcarsko, USA

Duševní vlastnictví – ochrana v mezinárodním obchodu EU

- **Tři směry unijní úpravy DV:**
 - udělování a trvání práv
 - efektivní ochrana (nař. 3295/94, 1383/03)
 - omezení práv - vyčerpání
- **Efektivní ochrana: padělané a pirátské zboží**
 - vyloučení z obchodu, zničení
 - provádějí orgány členských států
 - sankce podle TRIPS